

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

MART 2024
Sayı 131

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

Küresel Endeksler	1
Küresel Piyasalar	1
Büyüme Oranı	2
Enflasyon Oranı	3
Faiz Oranı	4
Sanayi Üretim Endeksi	5
İmalat PMI Endeksi	6
İşsizlik Oranı	7
Dış Ticaret	8
Döviz Kurları	9
Dünya Borsaları	10
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	11

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

Büyüme - 2023 IV. Çeyrek	12
Enflasyon - Şubat 2024	13
Sanayi Üretim Endeksi - Ocak 2024	14
Kapasite Kullanım Oranı - Şubat 2024	15
Hane Halkı İşgücü Verileri - Ocak 20234	16
Güven Endeksleri - Şubat 2024	17
Bütçe Gerçekleşmeleri - Şubat 2024	17
Ödemeler Dengesi - Ocak 2024	18
Dış Ticaret Verileri - Ocak 2024	19
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	21

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

Şubat 2024 50,3

Ocak 2024 50,0

Global imalat PMI şubatta 0,3 puan yükseldi.

DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

Aralık 2023 132,2

Kasım 2023 130,9

Dünya Ticaret Hacmi aralıkta %1,0 yükseldi.

MSCI DÜNYA ENDEKSİ

Şubat 2024 3.337

Ocak 2024 3.205

Morgan Stanley Dünya Endeksi şubatta %4,1 yükseldi.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

Şubat 2024 117,3

Ocak 2024 118,2

Küresel gıda fiyatları şubatta %0,7 düştü.

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

Şubat 2024 2.111

Ocak 2024 1.398

Baltık Kuru Yük Endeksi şubatta %51,0 yükseldi.

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ

Şubat 2024 1.021

Ocak 2024 976

Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi şubatta %4,6 yükseldi.

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)

Şubat 2024 78,3

Ocak 2024 75,8

Ham petrol fiyatı şubatta %3,2 yükseldi.

ALTIN/ONS (\$)

Şubat 2024 2.055

Ocak 2024 2.057

Altının ons fiyatı şubatta %0,1 düştü.

GÜMÜŞ/ONS (\$)

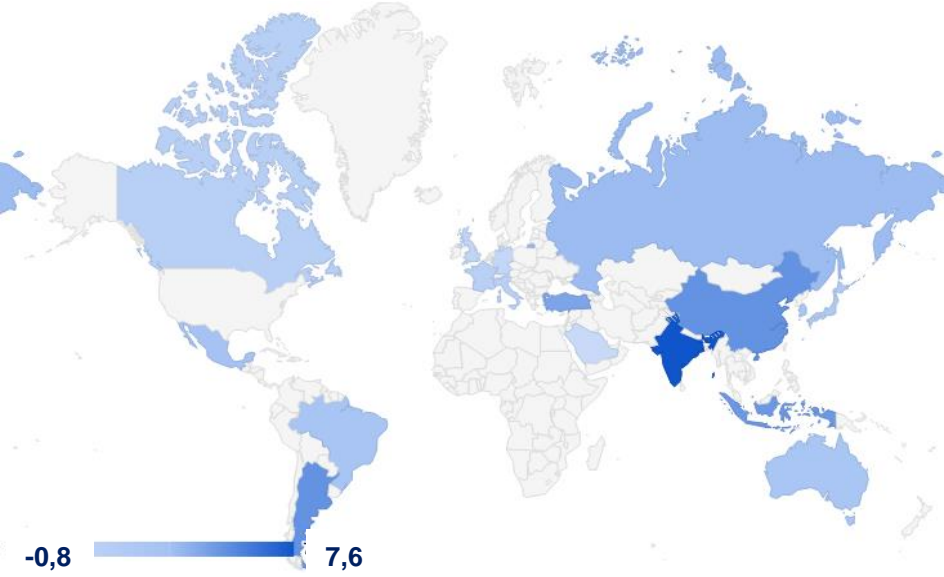
Şubat 2024 22,9

Ocak 2024 23,3

Gümüşün ons fiyatı şubatta %1,7 düştü.

ÜLKELER	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	7,6	7,8	Mart/2024
Çin	5,2	3,0	Aralık/2023
Arjantin	5,2	10,3	Aralık/2023
Endonezya	5,0	5,3	Aralık/2023
Türkiye	4,5	5,5	Aralık/2023
Rusya	3,6	-1,2	Aralık/2023
Meksika	3,2	3,9	Aralık/2023
Brezilya	2,9	3,0	Aralık/2023
Avustralya	2,7	3,7	Aralık/2023
G. Kore	2,6	4,3	Aralık/2023
ABD	2,5	1,9	Aralık/2023
Japonya	1,9	1,0	Aralık/2023
Kanada	1,1	3,8	Aralık/2023
Fransa	0,9	2,5	Aralık/2023
İtalya	0,9	4,0	Aralık/2023
G. Afrika	0,6	1,9	Aralık/2023
Euro Bölgesi	0,4	3,4	Aralık/2023
İngiltere	0,1	4,3	Aralık/2023
Almanya	-0,3	1,8	Aralık/2023
S. Arabistan	-0,8	7,5	Aralık/2023

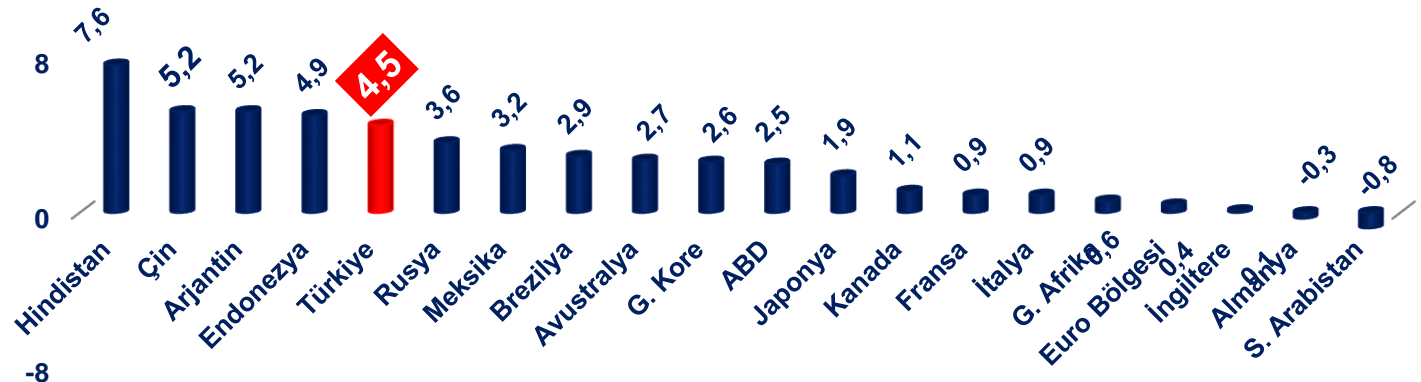

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Çin ve Arjantin

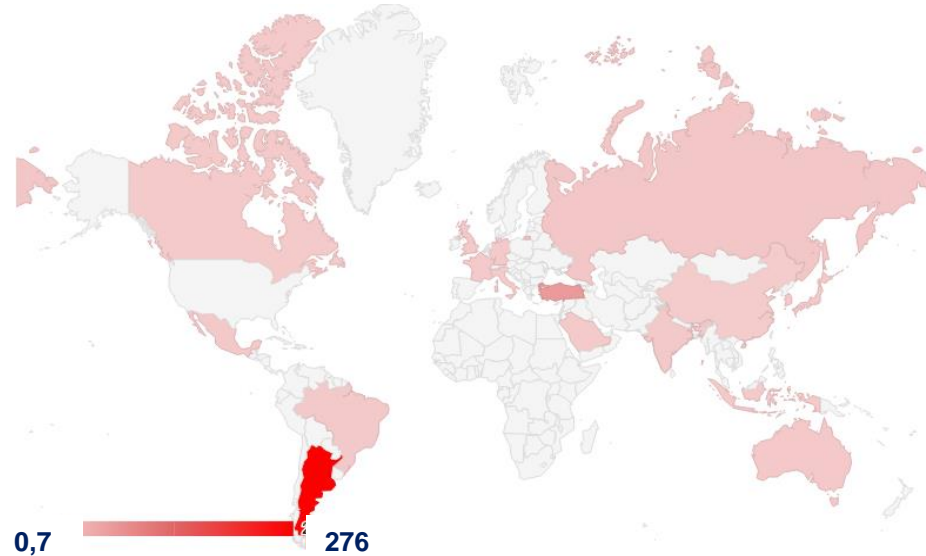
En çok daralan/az büyüyen
3 ülke; S. Arabistan, Almanya ve
İngiltere oldu.

2024 yılında küresel resesyon
endişeleri azalmakla birlikte,
küresel büyümede yavaşlama
beklentileri devam ediyor.

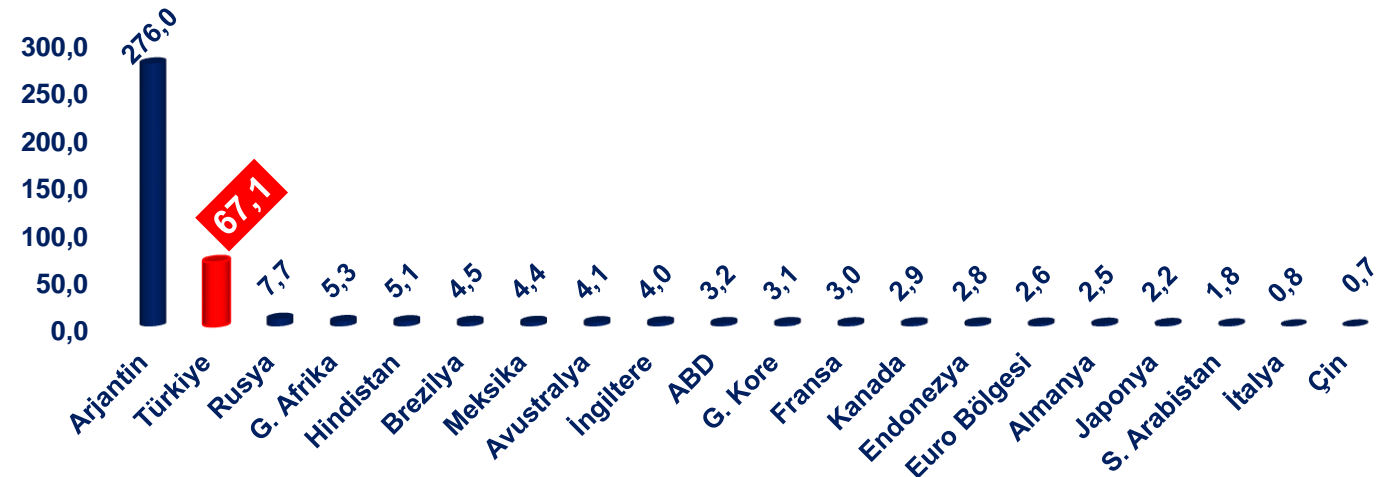
ÜLKELER	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	276,0	254,0	Şubat/2024
Türkiye	67,1	64,8	Şubat/2024
Rusya	7,7	7,4	Şubat/2024
G. Afrika	5,3	5,1	Ocak/2024
Hindistan	5,1	5,1	Şubat/2024
Brezilya	4,5	4,5	Şubat/2024
Meksika	4,4	4,9	Şubat/2024
Avustralya	4,1	5,4	Aralık/2023
İngiltere	4,0	4,0	Ocak/2024
ABD	3,2	3,1	Şubat/2024
G. Kore	3,1	2,8	Şubat/2024
Fransa	3,0	3,1	Şubat/2024
Kanada	2,9	3,4	Ocak/2024
Endonezya	2,8	2,6	Şubat/2024
Euro Bölgesi	2,6	2,8	Şubat/2024
Almanya	2,5	2,9	Şubat/2024
Japonya	2,2	2,6	Ocak/2024
S. Arabistan	1,8	1,6	Şubat/2024
İtalya	0,8	0,8	Şubat/2024
Çin	0,7	-0,8	Şubat/2024

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Arjantin, Türkiye, Rusya

En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Çin, İtalya, S. Arabistan oldu.

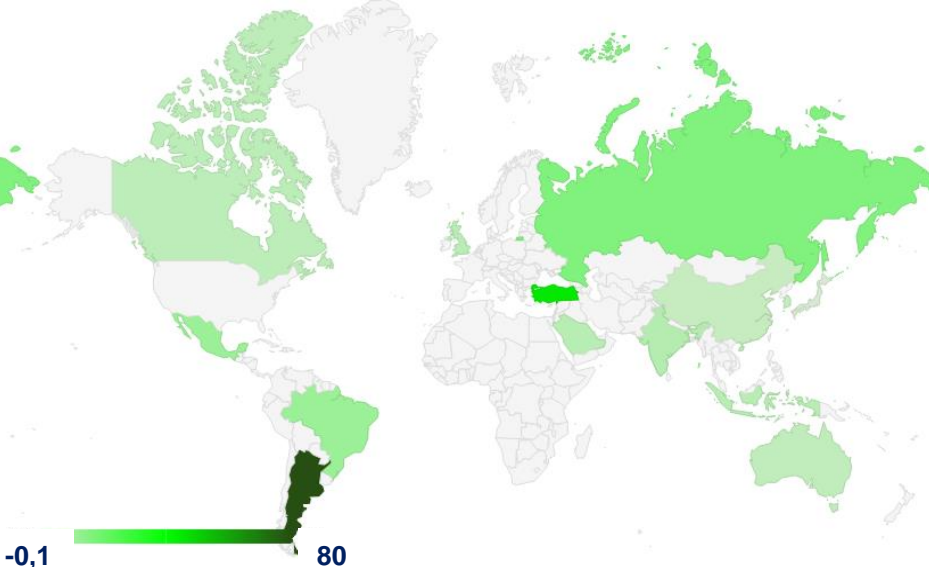

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

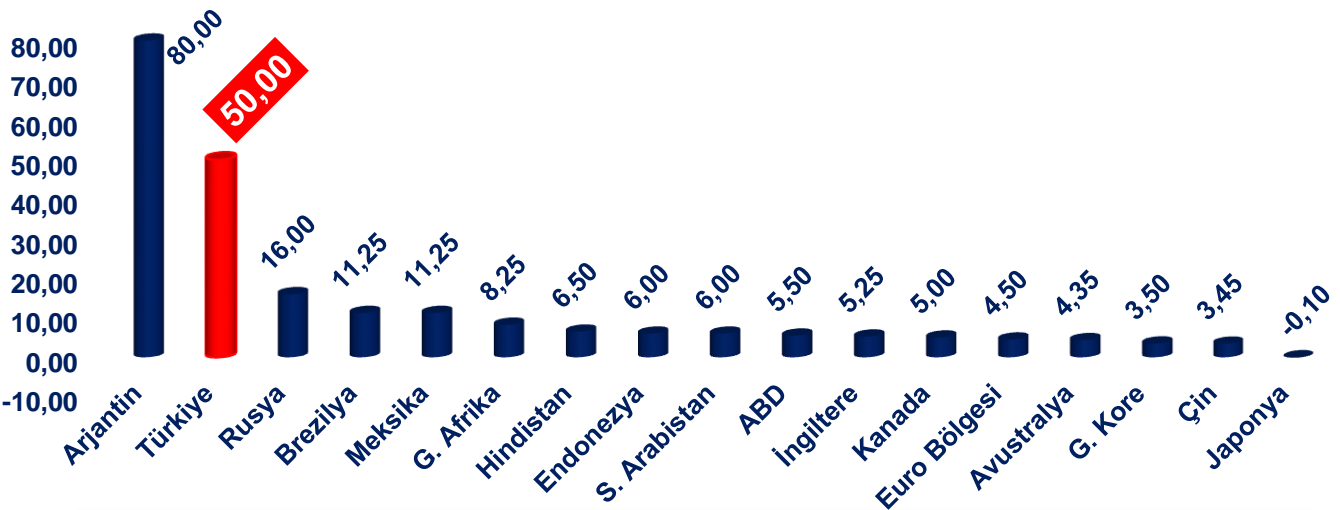

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Arjantin	80,00	100,00	Mart/2024	200 baz puan indirim
Türkiye	50,00	45,00	Mart/2024	500 baz puan artış
Rusya	16,00	16,00	Ocak/2024	Sabit
Brezilya	11,25	11,25	Şubat/2024	Sabit
Meksika	11,25	11,25	Şubat/2024	Sabit
G. Afrika	8,25	8,25	Şubat/2024	Sabit
Hindistan	6,50	6,50	Şubat/2024	Sabit
Endonezya	6,00	6,00	Şubat/2024	Sabit
S. Arabistan	6,00	6,00	Şubat/2024	Sabit
ABD	5,50	5,50	Şubat/2024	Sabit
İngiltere	5,25	5,25	Şubat/2024	Sabit
Kanada	5,00	5,00	Mart/2024	Sabit
Euro Bölgesi	4,50	4,50	Mart/2024	Sabit
Avustralya	4,35	4,35	Şubat/2024	Sabit
G. Kore	3,50	3,50	Şubat/2024	Sabit
Çin	3,45	3,45	Mart/2024	Sabit
Japonya	-0,10	-0,10	Şubat/2024	Sabit

Güncel veriler itibarıyla,
15 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.
1 Merkez Bankası faiz indirdi.
1 Merkez Bankası faiz artırdı.

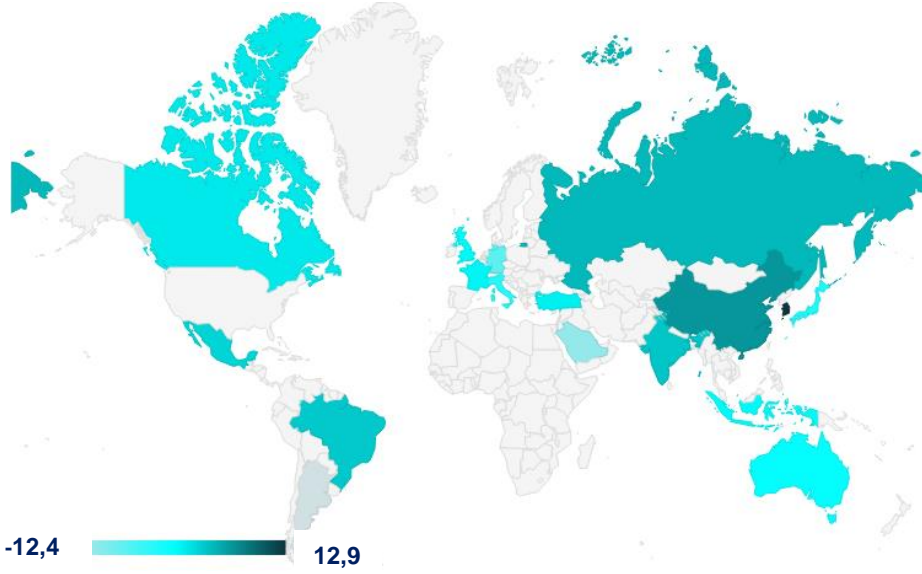

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
G. Kore	12,9	6,1	Ocak/2024
Çin	6,8	6,6	Aralık/2023
Rusya	4,6	2,7	Ocak/2024
Hindistan	3,8	4,2	Ocak/2024
Brezilya	3,6	1,0	Ocak/2024
Meksika	2,9	0,02	Ocak/2024
G. Afrika	2,6	1,3	Ocak/2024
Kanada	1,6	0,8	Aralık/2023
Türkiye	1,1	2,3	Ocak/2024
Fransa	0,8	0,5	Ocak/2024
İngiltere	0,5	0,6	Ocak/2024
Endonezya	0,5	3,5	Aralık/2023
Avustralya	0,0	1,8	Eylül/2023
ABD	-0,2	-0,3	Şubat/2024
Japonya	-1,5	-1,0	Ocak/2024
İtalya	-2,1	-2,9	Aralık/2023
Almanya	-5,5	-3,5	Ocak/2024
Euro Bölgesi	-6,7	0,2	Ocak/2024
S. Arabistan	-8,8	-10,5	Ocak/2024
Arjantin	-12,4	-12,8	Ocak/2024

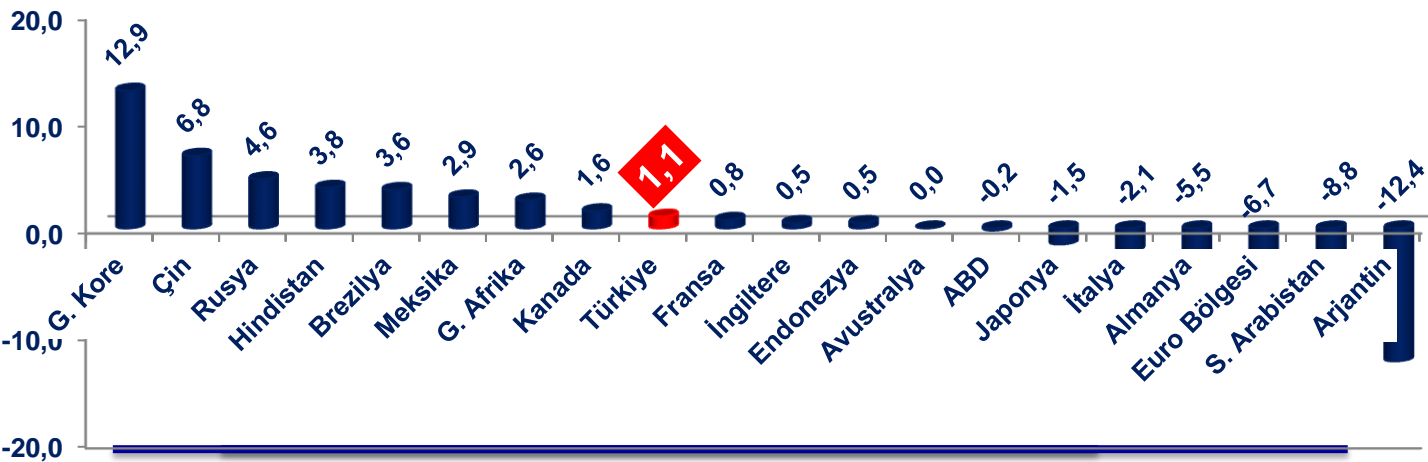

Güncel veriler itibarıyla,

Sanayi üretimi
En çok artan 3 ülke;
Güney Kore, Çin ve Rusya

En çok daralan 3 ülke;
Arjantin, S. Arabistan, Euro Bölgesi oldu.

Güncel verilerde Çin ve G. Kore başta olmak üzere Asya ülkelerinin sanayi üretimi daha güçlü bir artış kaydetti.

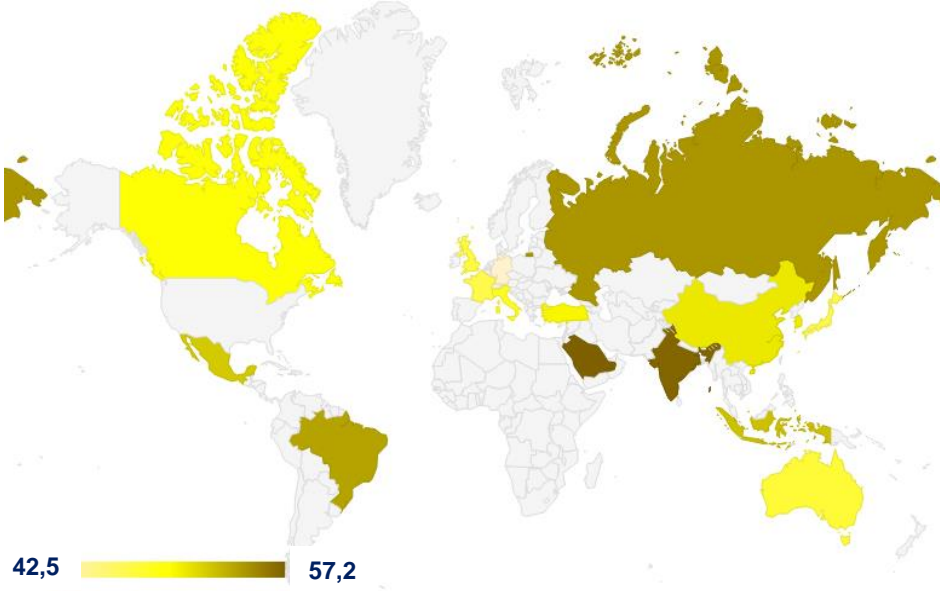

İMALAT PMI ENDEKSİ

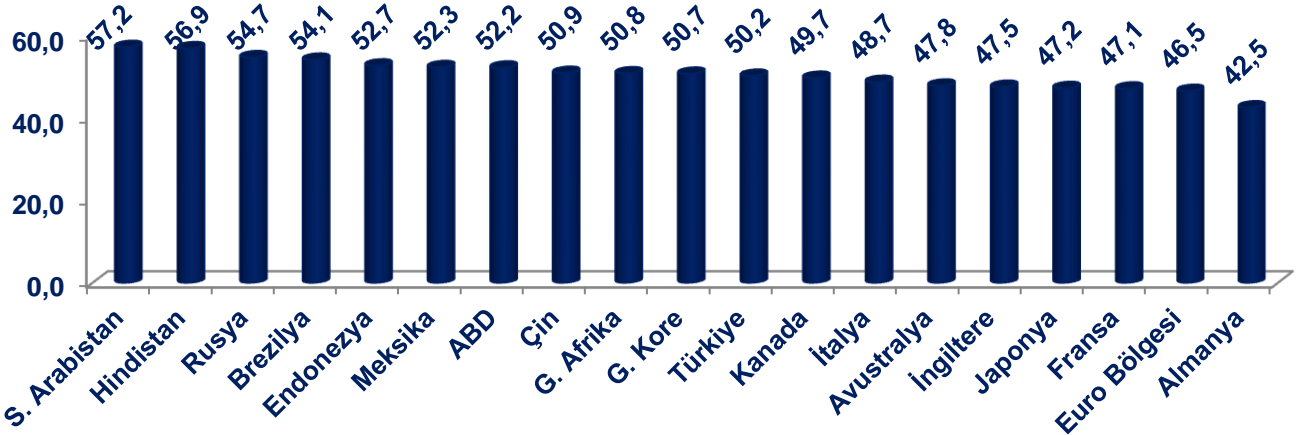

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

ÜLKELER	Güncel İmalat PMI Endeksi (Şubat 2024)	Bir Önceki PMI Endeksi (Ocak 2024)	Değişim
S. Arabistan	57,2	55,4	1,8 puan artış
Hindistan	56,9	56,5	0,4 puan artış
Rusya	54,7	52,4	2,3 puan artış
Brezilya	54,1	52,8	1,3 puan artış
Endonezya	52,7	52,9	-0,2 puan azalış
Meksika	52,3	50,2	2,1 puan artış
ABD	52,2	50,7	1,5 puan artış
Çin	50,9	50,8	0,1 puan artış
G. Afrika	50,8	49,2	1,6 puan artış
G. Kore	50,7	51,2	-0,5 puan azalış
Türkiye	50,2	49,2	1,0 puan artış
Kanada	49,7	48,3	1,4 puan artış
İtalya	48,7	48,5	0,2 puan artış
Avustralya	47,8	50,1	-2,3 puan azalış
İngiltere	47,5	47,0	0,5 puan artış
Japonya	47,2	48,0	-0,8 puan azalış
Fransa	47,1	44,2	2,9 puan artış
Euro Bölgesi	46,5	46,6	-0,1 puan azalış
Almanya	42,5	45,7	-3,2 puan azalış

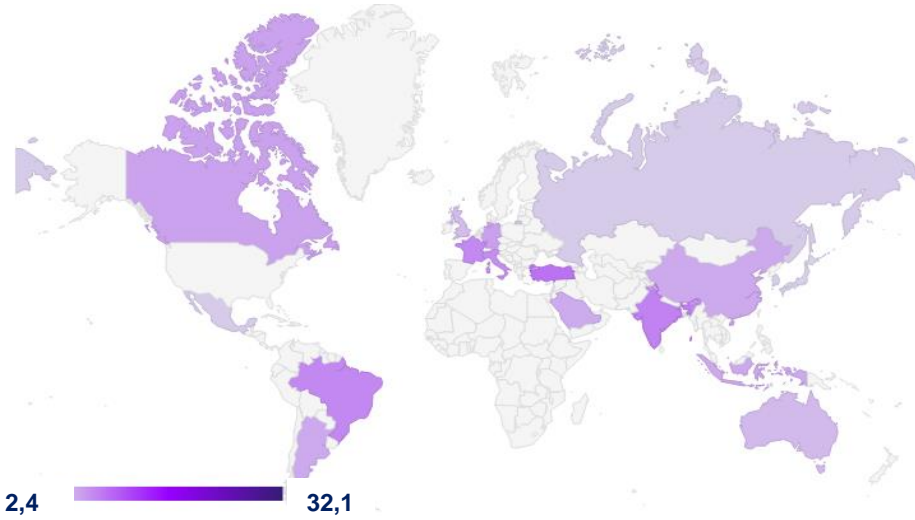

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; S. Arabistan, Hindistan, Rusya
En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Fransa, Euro Bölgesi, Almanya oldu.

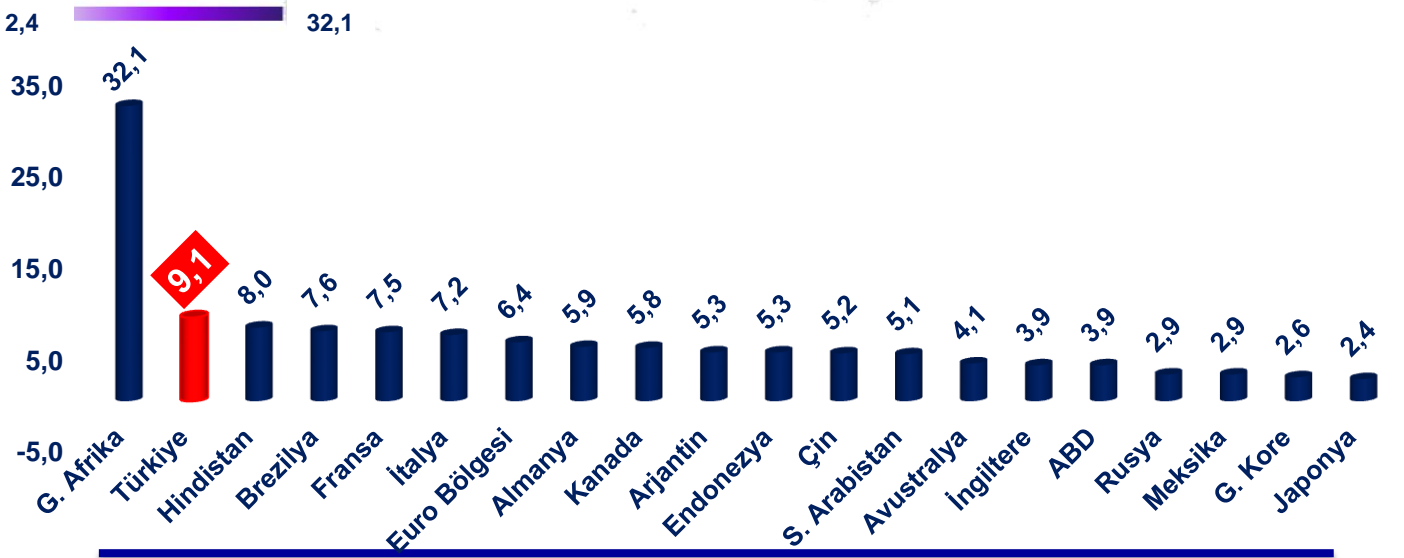
ÜLKELER	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	32,1	31,9	Aralık/2023
Türkiye	9,1	8,9	Ocak/2024
Hindistan	8,0	6,8	Şubat/2024
Brezilya	7,6	7,4	Ocak/2024
Fransa	7,5	7,5	Aralık/2023
İtalya	7,2	7,2	Ocak/2024
Euro Bölgesi	6,4	6,5	Ocak/2024
Almanya	5,9	5,9	Şubat/2024
Kanada	5,8	5,7	Şubat/2024
Arjantin	5,3	6,2	Eylül/2023
Endonezya	5,3	5,5	Eylül/2023
Çin	5,2	5,1	Ocak/2024
S. Arabistan	5,1	4,9	Eylül/2023
Avustralya	4,1	3,9	Ocak/2024
İngiltere	3,9	3,8	Ocak/2024
ABD	3,9	3,7	Şubat/2024
Rusya	2,9	3,0	Ocak/2024
Meksika	2,9	2,6	Ocak/2024
G. Kore	2,6	3,0	Şubat/2024
Japonya	2,4	2,5	Şubat/2024

Güncel veriler itibarıyla,

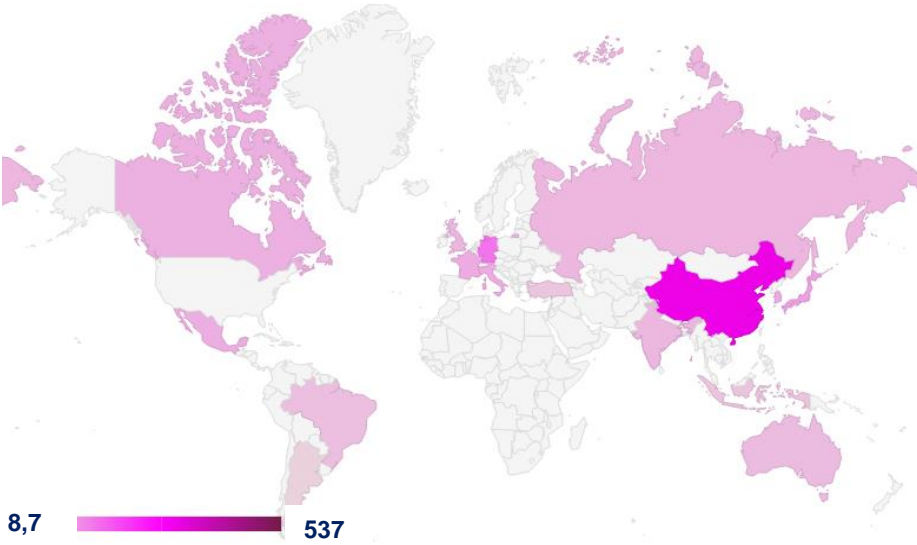
En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Türkiye, Hindistan

En düşük işsizlik oranına sahip 3 ülke; Meksika, G. Kore, Japonya oldu.

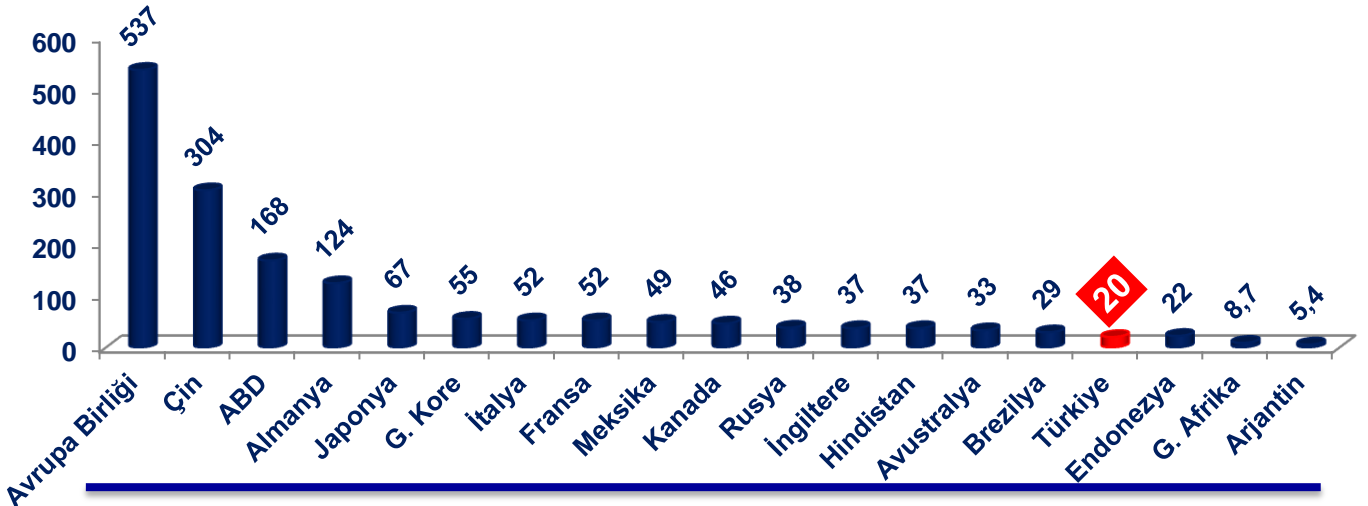

ÜLKELER	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	537	634	Aralık/2023
Çin	304	293	Aralık/2023
ABD	168	166	Aralık/2023
Almanya	124	150	Aralık/2023
Japonya	67	59	Aralık/2023
G. Kore	55	58	Ocak/2024
İtalya	52	60	Aralık/2023
Fransa	52	57	Aralık/2023
Meksika	49	50	Aralık/2023
Kanada	46	48	Aralık/2023
Rusya	38	34	Aralık/2023
İngiltere	37	46	Aralık/2023
Hindistan	37	38	Ocak/2024
Avustralya	33	29	Aralık/2023
Brezilya	29	28	Aralık/2023
Türkiye	20	23	Ocak/2024
Endonezya	22	22	Aralık/2023
G. Afrika	8,7	9,9	Aralık/2023
DÜNYA	5.923	5.862	2023/III. Çeyrek

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek ihracat gerçekleřtirenler; Çin, ABD ve Almanya oldu.

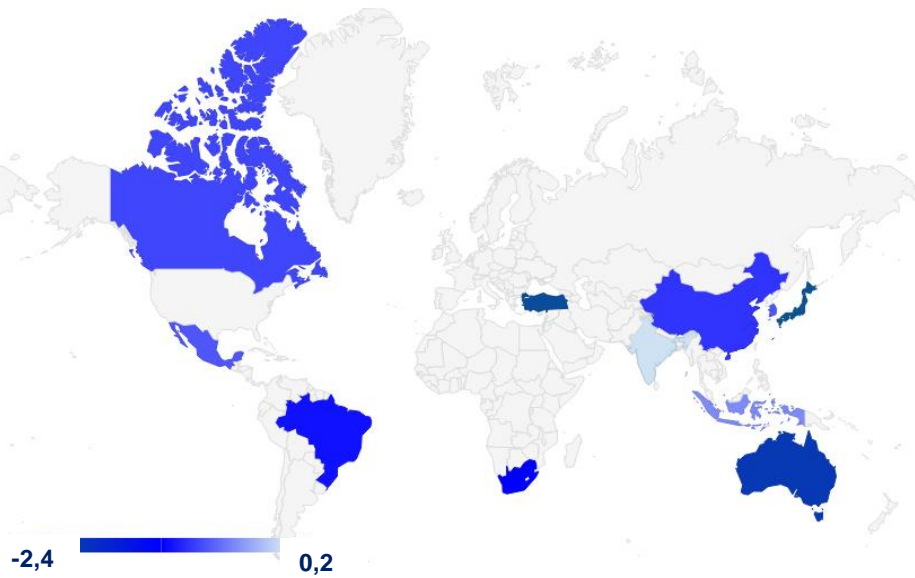

ÜLKELER	Para Birimi Değeri/Dolar (Ocak 2024)	Para Birimi Değeri/Dolar (Şubat 2024)	Değişim (%)
Hindistan Rupisi	83,1	82,9	0,2
Endonezya Rupisi	15.610,1	15.660,5	-0,3
Meksika Pesosu	17,0	17,1	-0,6
G. Kore Wonu	1.323,9	1.332,3	-0,6
İngiliz Sterlini	0,79	0,79	-0,6
Kanada Doları	1,3	1,4	-0,7
Çin Yuani	7,13	7,19	-0,8
Brezilya Reali	4,91	4,96	-1,0
G. Afrika Randı	18,8	19,0	-1,1
Euro	0,92	0,93	-1,1
Rus Rublesi	90,2	91,4	-1,3
Avustralya Doları	1,50	1,53	-2,0
Türk Lirası	30,1	30,8	-2,3
Japonya Yeni	145,9	149,5	-2,4

Güncel veriler itibarıyla,

Dolar karşısında en çok değerlenen 3 para birimi; Hindistan Rupisi, Endonezya Rupisi, Meksika Pesosu oldu.

Dolar karşısında en çok değer kaybeden 3 para birimi; Avustralya Doları, Türk Lirası, Japon Yeni oldu.

ŞUBAT 2024 PERFORMANSI

KUZEY AMERİKA

ABD Dow Jones: %2,2
ABD S&P 500: %5,1
Kanada S&P/TSX: %1,6

EURO BÖLGESİ

Almanya DAX: %4,6
Fransa CAC40: %3,5
İtalya IT40: %5,6

İNGİLTERE

Londra FTSE100: %-0,01

ASYA

Çin Shanghai: %8,1
Japonya Nikkei225: %7,9
G. Kore Kospi50: %6,4
Hindistan Nifty50: %1,2
Endonezya JTSE: %1,5
Rusya RTSI: %0,2
S. Arabistan TASI: %7,1

TÜRKİYE

BİST 100: %8,2

AFRİKA

G. Afrika JSE40: %-2,5

AVUSTRALYA

Avustralya ASPX200: %0,2

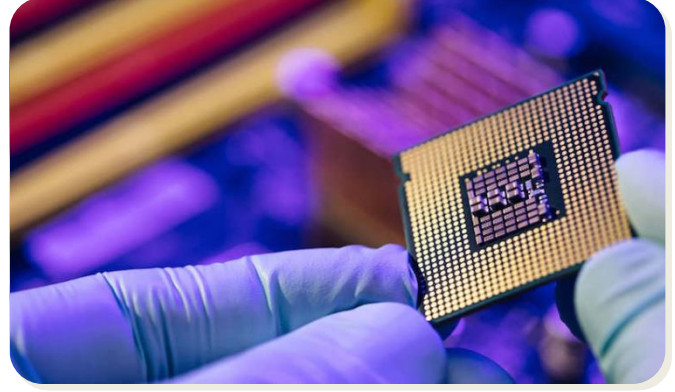
LATİN AMERİKA

Brezilya IBX50: %0,9
Arjantin S&P Merval: %-19,5
Meksika FTSE: %-2,8

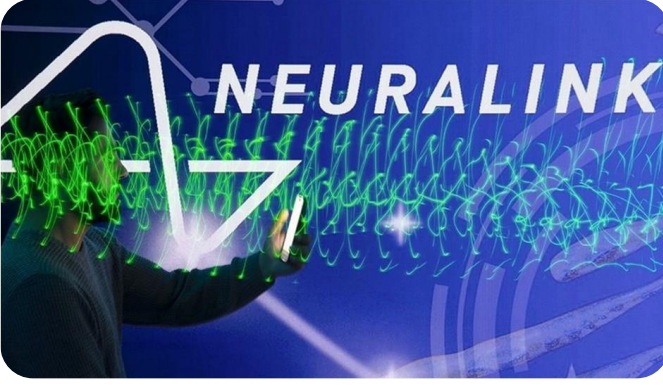
-19,5 8,2

Amerika Birleşik Devletleri'nde Neuralink beyin ve yapay zeka etkileşimini artırmayı hedefleyen NeuroLink firması, dikkat çekici çalışmalara imza atmaya devam ediyor. Firma son olarak beyin çipi yerleştirdiği bir hastanın düşünce gücüyle satranç oynadığına dair paylaşımında bulundu. Bununla birlikte firma, Blindsight adını verdikleri yenilikçi bir beyin implantı geliştirdiklerini ve söz konusu implant ile görme engellilere görsel yetilerini geri kazandırılabilceğini açıkladı.

ABD'nin dünyadaki çiplerin %10'undan azını üretmesi ve en gelişmiş çiplerden hiçbirini üretmiyor olmasından dolayı ABD yönetimi, ülkede yarı iletken üretimini artırmak amacıyla çip şirketi Intel'e 8,5 milyar dolarlık hibe vereceğini açıkladı. Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, ABD Ticaret Bakanlığı ile Intel'in, CHIPS ve Bilim Yasası kapsamında şirkete 11 milyar dolarlık kredinin yanı sıra 8,5 milyar dolar doğrudan finansman sağlanması konusunda ön anlaşmaya vardığı bildirildi. Söz konusu hibe desteği, çip üretim tesislerinin inşasını ve genişletilmesini destekleyeceği, ayrıca 30 bin kişilik istihdam yaratacağı kaydedildi.

Apple ile Google'ın yapay zeka alanında iş birliği için görüşmeler yaptığı açıklandı. Açıklamaya göre Apple, Google'ın Gemini yapay zeka motorunu iPhone'a yerleştirmeyi hedefliyor. Google, arama motorunu iPhone ve diğer cihazlardaki Safari web tarayıcısında varsayılan seçenek haline getirmek için Apple'a yıllardır her yıl milyarlarca dolar ödüyor. Ancak, iki şirketin anlaşması halinde arama motoru ortaklığı gerçekleştirilecek.

Rusya ve Çin, Ay'da nükleer enerji tesis kurma çalışmaları için harekete geçti. İki ülke, ortak yürüteceği çalışmalarla 2033 ile 2035 yıllarında Ay'a nükleer güç ünitesi yerleştirilmeyi planlıyor. Söz konusu projeye dair, Rusya Federal Uzay Ajansı tarafından yapılan açıklamada, Rusya ve Çin arasında Ay'a yönelik nükleer çalışmaların robot teknolojileri kullanılarak yapılacağı belirtildi.

Uçan otomobilleri gerçeğe dönüştürmek için yapılan çalışmalar devam ediyor. ABD'de geliştirilen "ALEF" adlı uçan otomobilin, İspanya'daki Mobil Dünya Kongresi'nde tanıtımı yapıldı. Tasarımıyla benzerlerinden ayrılan aracın, karada ilerlerken önüne çıkan engelleri uçarak aşabildiği belirtildi. California merkezli bir start up olan Alef Aeronautics'in bir süredir üzerinde çalıştığı, yakın zaman önce ilk kez sergilenen uçan araba Alef'in karada 320 kilometre havada ise 180 kilometre menzile sahip olacağı belirtiliyor.

BÜYÜME (2023 YILI IV. ÇEYREK)

2022

%7,8

%7,6

%4,1

%3,3

%5,5

2023

%4,0

%3,9

%6,1

%4,0

%4,5

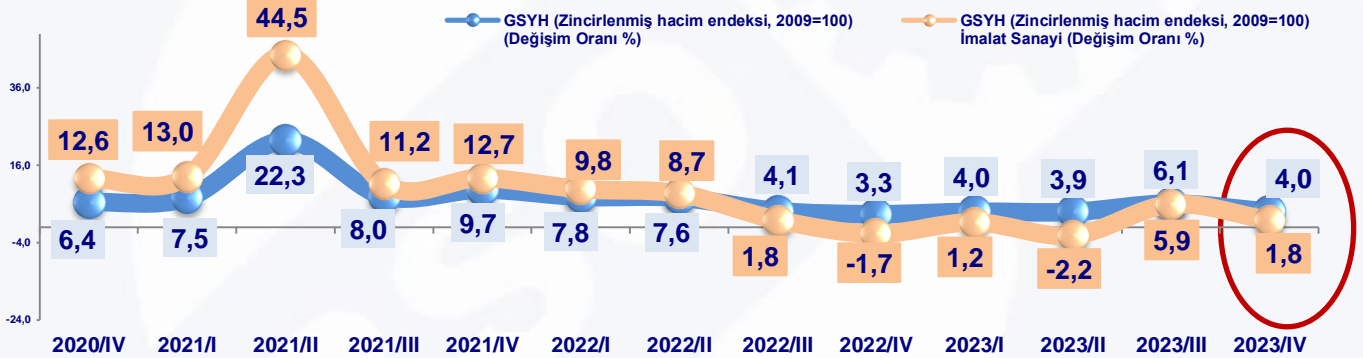
I. ÇEYREK II. ÇEYREK III. ÇEYREK IV. ÇEYREK YILLIK

BÜYÜME HIZI (%)

Büyüme; dördüncü çeyrekte; yıllık bazda %4,0 oranında piyasa beklentilerinin biraz üzerinde gerçekleşti. 2023 yılı üçüncü çeyrek %6,1 olarak güncellendi. 2023 yılında da %4,5 ile beklentilerin üzerinde büyüme kaydedildi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış büyüme, bir önceki çeyreğe göre %1,0 oranında arttı.

2023 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri %7,4, gayrimenkul faaliyetleri 2,8, diğer hizmet faaliyetleri %2,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %1,9 artarken, bilgi ve iletişim faaliyetleri %-3,0 ile mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %-1,5 azaldı. İnşaat sektörü deprem felaketinin ardından yapılan imar çalışmalarının da etkisiyle %10,8, hizmetler sektörü %3,0, sanayi sektörü %1,9, imalat sanayi sektörü %1,8 artarak büyümeye pozitif katkı sağladı. Tarım sektörü de %0,5 ile sınırlı artışını sürdürdü.

Son çeyrekte %9,3 ile özel tüketim harcamaları 2021 yılı II. çeyrekte bu yana en düşük seviyede gerçekleşti. Kamu harcamaları ivme kaybederek son 6 çeyreğin en düşük seviyesi olan %1,7 oranında kaydedildi. Yatırım harcamaları ivme kaybetse de %10,7 ile pozitif katkısını sürdürdü. Deprem felaketinin etkisiyle artan inşaat yatırımları bu çeyrekte artışını sürdürerek %7,5 ile yatay seyrini korudu. Aynı zamanda ivme kaybı yaşansa da makine ve teçhizat yatırımları %14,0 büyümeyi destekledi. Ayrıca %0,2 ile sınırlı bir artış olsa da ihracatın yukarı yönlü seyrine devam ettiği görüldü.

Yılın son çeyreğinde hizmet sektörü büyümeyi destekledi. Öte yandan ivme kaybı yaşansa da özel tüketim ve yatırım harcamalarının büyümeye pozitif katkısı sürdürüldü. Net dış talep ise büyümeyi sınırlandırdı. Önümüzdeki günlerde uygulanan sıkılaştırıcı para politikalarının etkisiyle tüketimdeki ivme kaybının seyri ve önemli ana ihracat pazarlarımızdan olan Avrupa ekonomisindeki talep görünümünün büyümede belirleyici olacağı beklenmektedir.

TÜFE
Yİ-ÜFE

Yıllık
%67,07
%47,29

Aylık
%4,53
%3,74

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %68,10, imalatta %56,71, su temininde %66,20 artarken elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %30,68 azalış gerçekleşti.

2024 Şubat ayında
TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK
ARTIŞ

Giyim ve ayakkabı
%43,44
Konut
%49,07
Haberleşme
%51,89
Çeşitli mal ve hizmetler
%61,86

YILLIK EN YÜKSEK
ARTIŞ

Lokanta ve Oteller
%94,78
Eğitim
%91,84
Sağlık
%81,25
Ulaştırma
%77,98

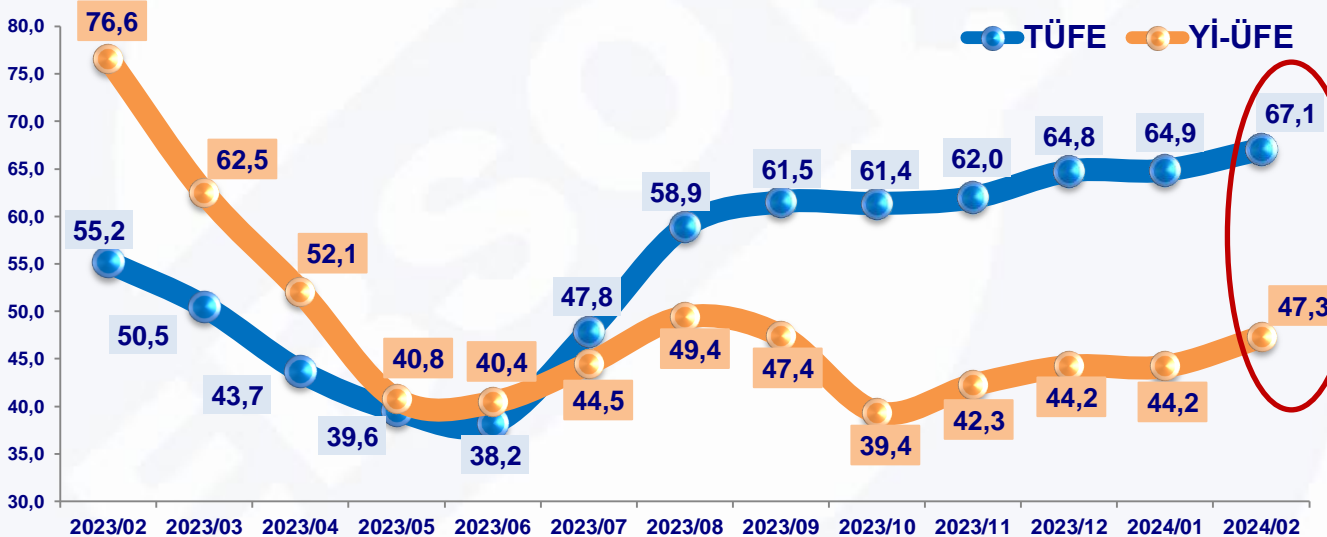
İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

TÜFE

Yıllık %70,31
Aylık %4,23

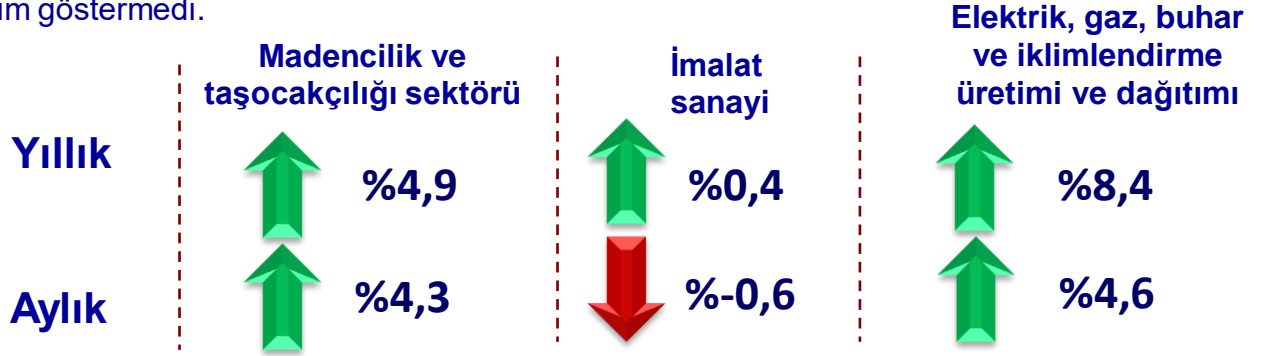
arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

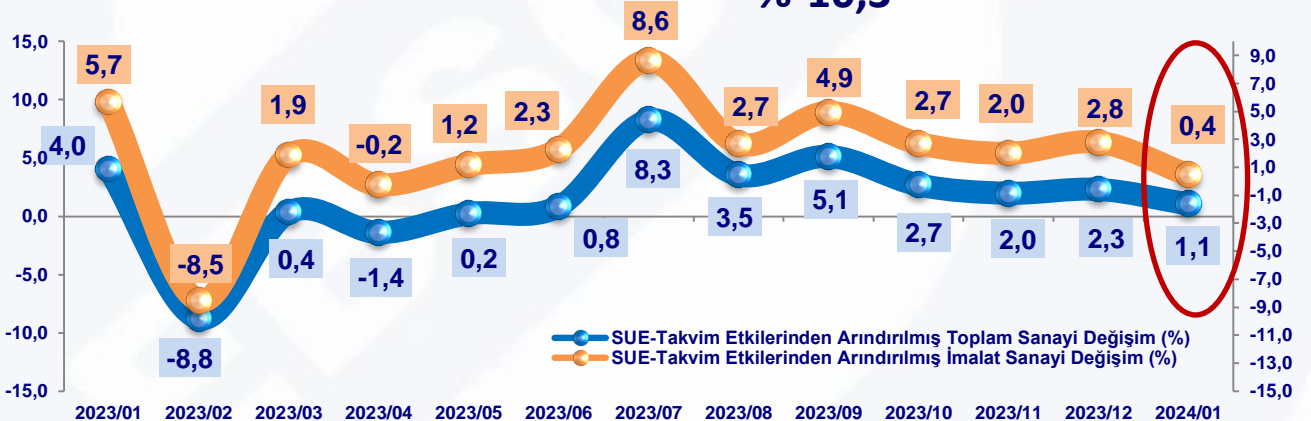

Sanayi üretim endeksi; 2024 yılı Ocak ayında yıllık bazda %1,1, artarken, aylık bazda ise değişim göstermedi.

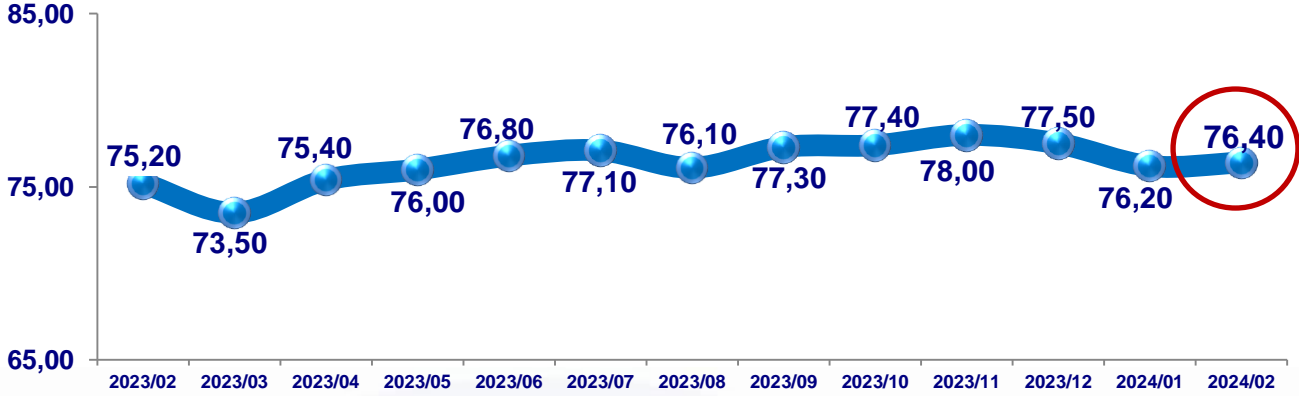

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2024 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre, enerjide %4,0, dayanıksız tüketim malında %1,6, dayanıklı tüketim malında %1,5 artarken sermaye malında %-3,2, ara malında %-0,3 azalış kaydedildi.

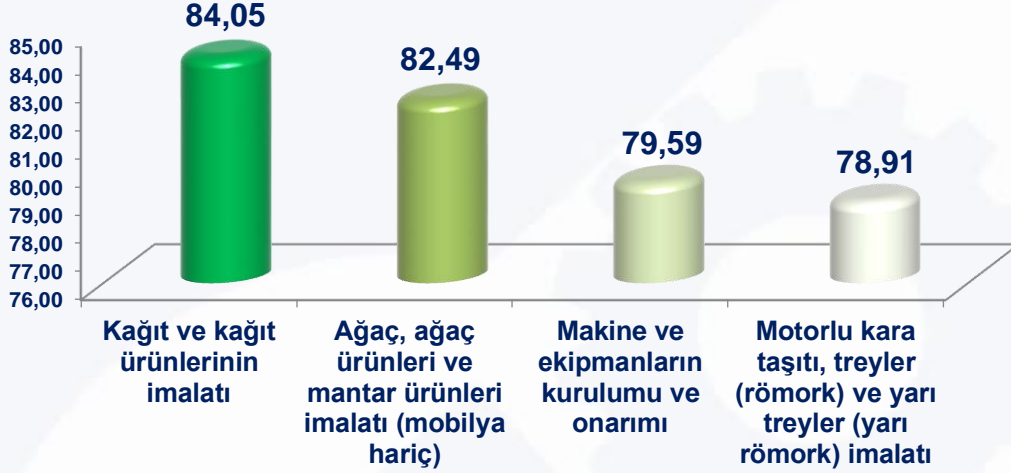
İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

Kapasite Kullanımı; 2024 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak %76,40 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%9,1

İşsiz sayısı

85 bin kişi artarak

3 MİLYON 214 BİN kişi

İstihdam Oranı

%49,0

İstihdam edilenlerin sayısı

160 bin kişi artarak

32 MİLYON 222 BİN kişi

İşgücü 2024 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 245 bin kişi artarak 35 milyon 436 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,3 puan artarak %53,9 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,5 iken kadınlarda %36,6 oldu.

2024 yılında Ocak ayında İşsizlik oranı, erkeklerde %7,7 iken kadınlarda %11,7 kaydedildi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Ocak	Toplam	
	2023	2024
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,2	65,7
İşgücü (Milyon kişi)	35,1	35,4
İstihdam (Milyon kişi)	31,7	32,2
İşsiz (Milyon kişi)	3,4	3,2
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,1	30,3
İşgücüne katılma oranı (%)	53,9	53,9
İstihdam oranı (%)	48,7	49,0
İşsizlik oranı (%)	9,7	9,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	18,8	16,6

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

GENÇ NÜFUSTA;
2024 yılı Ocak ayında;
İşsizlik Oranı **%16,6**
İstihdam Oranı **%38,1**
arttı.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşıda olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 0,4 saat azalarak 43,3 saat olarak gerçekleşti.

	2023 Ocak		2024
	2023	2024	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%15,2	%18,2	↑
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%16,7	%18,3	↑
Atıl işgücü oranı (3)	%21,9	%26,5	↑

TAMAMLAYICI
İŞGÜCÜ
GÖSTERGELERİ

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(Şubat 2024)

(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ0,6 puanlık
sınırlı bir artışla
101,5 ile
yükselişini
sürdü.TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ79,3 ile son 5
ayın ardından
düşüşe geçti.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ0,4 puan
azalarak 99,4 ile
yatay seyrini
korudu.

Tüketici ve Ekonomi Güven endeksleri 2024 yılı Şubat ayında da iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2023			
Şubat	102,4	82,5	99,1
2023 Yıllık	104,4	79,4	98,5
2024			
Ocak	100,9	80,4	99,4
Şubat	101,5	79,3	99,0

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2023 yılı Şubat 170 milyar 560 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Şubat ayında 153 milyar 798 milyon TL açık verdi.

Şubat 2024

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%145,0

%77,2

536 MİLYAR TL

690 MİLYAR TL

2024 yılı Şubat ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %126,2 oranında artarak 406 milyar 291 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %78,8 oranında artarak 635 milyar 75 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2023 yılı Şubat ayında 136 milyar 337 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Şubat ayında 98 milyar 968 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Şub.24	Oca.-Şub. 2024	2024/2023 Değişim Oranı (%) (Ocak-Şubat)
Bütçe Gelirleri	536.107	1.153.356	127,1
Bütçe Giderleri	689.905	1.457.873	105,1
Bütçe Dengesi	-153.798	-304.517	50,2

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Cari işlemler hesabı; 2024 yılı Ocak ayında piyasa beklentilerinin biraz altında gerçekleşerek yıllık bazda 2,6 milyar dolar açık verdi. Parasal olmayan altın ve net enerji ithalatındaki azalış cari açığı daraltmada etkili oldu. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 37,5 milyar dolar ile 2022 yılı Ağustos ayından bu yana en düşük seviyesine geriledi.

Milyon Dolar	Ocak		Ocak-Aralık		12 Aylık Kümülatif
	2023	2024	2022	2023	2024
CARİ İŞLEMLER HESABI	-10.423	-2.556	-49.085	-45.383	-37.516
SERMAYE HESABI	-14	33	-35	-205	-158
FİNANS HESABI	-10.216	-4.421	-22.936	-54.564	-48.769
Doğrudan Yatırımlar (net)	-163	-661	-8.731	-4.642	-5.140
Portföy Yatırımlar (net)	-469	-1.086	13.672	-8.327	-8.944
Diğer Yatırımlar (net)	-243	3.533	-40.188	-39.568	-35.792
Rezerv Varlıklar (net)	-9.341	-6.207	12.311	-2.027	1.107
Net Hata ve Noksan	221	-1.898	26.184	-8.976	-11.095

2024 yılı Ocak ayında, net doğrudan yatırımlarda 661 milyon dolar ile sınırlı sermaye girişi kaydedildi. Portföy yatırımları 1,1 milyar dolar ile son üç aydır devam eden sermaye girişini sürdürdü. Diğer yatırımlarda 2022 yılı Haziran ayından bu yana 3,5 milyar dolar ile ilk kez sermaye çıkışı olduğu görüldü.

Rezerv varlıklar; 2024 yılının Ocak ayında, 6,2 milyar dolar azaldı. Ocak ayında da net hata ve noksan kalemi 1,9 milyar dolar ile son beş aydır devam eden sermaye çıkışını sürdürdü.

Önümüzdeki günlerde enerji fiyatları, dış ticaret açığı ve turizm gelirleri cari açık üzerinde etkili olacaktır. Süregelen sıkı para ve maliye politikaları uygulamaları ile parasal olmayan altın ithalatı için alınan tedbirlerin de cari açığın yönünü belirleyeceği tahmin edilmektedir.

Doğrudan yatırımlar

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

Sermaye çıkışı

Portföy yatırımları

Sermaye girişi

İhracat

%3,5

20,0 MİLYAR \$

İthalat

% -22,0

26,2 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

% -56,4

-6,2 MİLYAR TL

Milyar Dolar	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Aralık 2022	254,2	12,9	363,7	34,0	-109,5	137,0	292,4	39,2
Ocak-Aralık 2023	255,8	0,6	361,8	-0,5	-106,0	-3,2	261,2	-10,7
Ocak 2023	19,3	10,0	33,6	20,7	-14,3	38,9	27,0	15,5
Ocak 2024	20,0	3,5	26,2	-22,0	-6,2	-56,4	19,2	-28,8

2023 yılı Ocak ayında %42,2 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2024 yılı Ocak ayında %41,7'ye düştü. AB'ye yapılan ihracat %2,2 oranında artarak 8,3 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %8,1 oranında artarak 7,8 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2024 yılı Ocak ayında;

İhracat %2,8 azalarak

1,4 milyar \$,

İthalat %-7,5 azalarak

946 milyon \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,4

Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

6,5

1,9

Kazanlar, makineler

Kazanlar, makineler

3,0

1,3

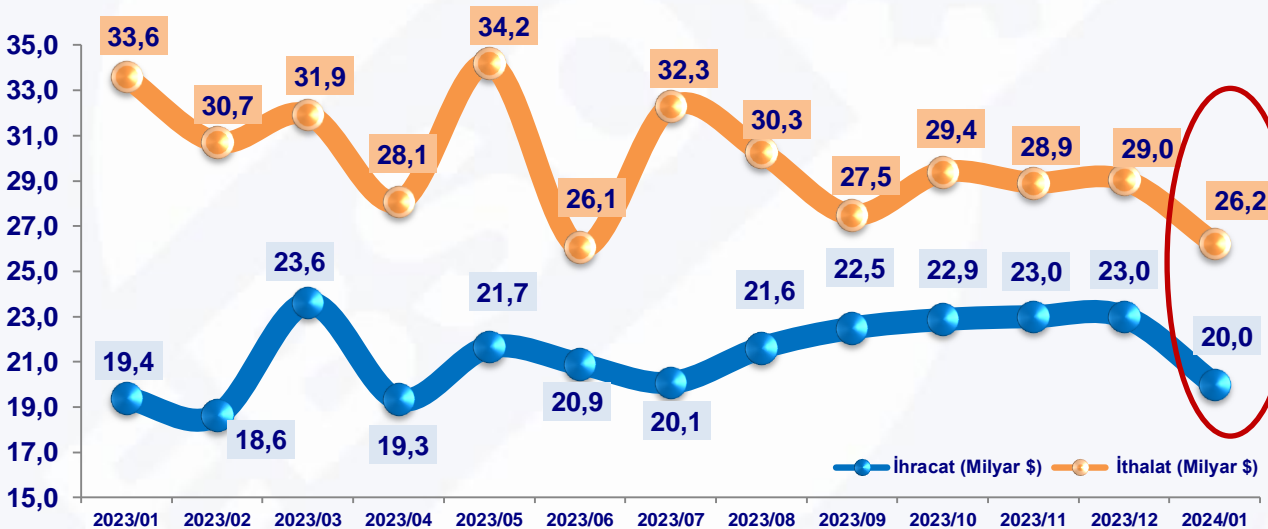
Mineral yakıtlar,
mineral yağlarElektrikli makina ve
cihazlar

2,0

1,2

Elektrikli makina
ve cihazlarMotorlu kara
taşıtları

2,0

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	2023	SON VERİLER		
					2023/II	2023/III	2023/IV
BÜYÜME							
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	1.118,6	271,7	296,5	304,4
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.592	10.655	13.110	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,9	11,4	5,5	4,5	3,9	6,1	4,0
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	1,6	-2,2	5,9	1,8
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	31,7	32,1	32,2
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,3	48,2	48,8	49,0
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,3	3,1	3,1	3,2
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,4	9,0	8,9	9,1
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,8	19,6	17,5	16,8	15,5	16,6
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	2023	Ara.23	Oca.24	Şub.24
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	44,2	44,2	44,2	47,3
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	58,4	58,4	59,3	62,4
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	64,8	64,8	64,9	67,1
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
İhracat	170	225	254	256	23,0	23,0	20,0
İthalat	220	271	364	362	28,9	29,0	26,2
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-106	-5,9	-6,0	-6,2
Cari İşlemler Dengesi	-31,9	-7,4	-49,1	-45,4	-2,8	-2,1	-2,6
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	1.254	76,9	56,8	93,1
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	15.761	1.117	1.171	1.612
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	5.577	642	804	399
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	128.528	10.403	12.519	10.809
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	25.883	2.417	5.952	1.682
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-121,2	-119,5	-87,4	-83,1	-76,5	-80,3	-83,1
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2023-I	2023-II	2023-III
Dış Borç Stoku	429,4	437,6	459,3	-	476,8	478,4	482,6
Kamu	177,6	179,7	186,2	-	197,3	195,3	194,8
Özel	230,4	231,8	240,3	-	240,1	236,8	242,1
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	3.209	3.086	3.209	3.366
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2023/III	2023/IV	Oca.24
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170,3	164,7	157,5	163,6	164,4	163,6	162,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,7	4,7	1,6	2,0	2,3	1,1
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,9	5,7	2,2	2,0	2,8	0,4
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	2023	Ara.23	Oca.24	Şub.24
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	76,3	77,5	76,2	76,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	2023	Ara.23	Oca.24	Şub.24
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	104,4	99,1	100,9	101,5
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	79,4	77,4	80,4	79,3
Ekonomik Güven Endeksi	88,1	99,1	96,9	98,5	96,4	99,4	99,0
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Sanayi Ciro Endeksi	60,0	100,0	211,8	322,3	375,2	444,1	364,2
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	2023	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	294,1	319,1	312,7	310,0	24,6	24,8	26,9
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	233,4	253,5	253,6	255,1	21,1	20,2	21,2
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Ara.23	Oca.24	Şub.24
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-142,7	-1.375,0	-842,5	-150,7	-153,8
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	572	420	292	219	19	18	18
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.151	2.829	3.141	4.022	462	369	317
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	2023	Kas.23	Ara.23	Oca.24
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.067	152.584	123.613	146.849	13.614	10.889	20.245
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	82.401	45.171	30.328	33.682	2.508	1.628	2.028
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	2023	Ara.23	Oca.24	Şub.24
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	6.391	7.470	8.497	9.194
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	23,74	29,02	30,00	30,70
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	49,8	47,4	49,2	50,2

GÖSTERGE ADI	2021	2022	2023	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.425	4.462	4.479			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,2	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	7,1	8,2	3,9			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	12,7	7,1	1,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.588	1.731	-			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,9	32,4	-			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	273	260	-			
İşsizlik Oranı (%)	14,7	13,0	-			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	9,5	-	-			
Toplam Tarımsal Üretim Değeri (Milyar TL)	18,9	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	74	80	-			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	124	130	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişi başı MG (Dolar)	11.647	13.201	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	14.737	17.014	17.185	Kasım.23	Aralık.23	Ocak.24
İthalat	10.957	13.576	12.929	1.445	1.555	1.360
Dış Ticaret Dengesi	3.780	3.439	4.256	1.022	1.061	946
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,6	6,7	6,7	423	493	415
KAPASİTE KULLANIMI (%)				6,3	6,7	6,8
Kapasite Kullanım Oranı	63	65	64	2023-II	2023-III	2023-IV
PROTESTOLU SENETLER				65	64	64
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	28.857	20.596	15.184	Kasım.23	Aralık.23	Ocak.24
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	7,1	6,9	1.401	1.377	1.282
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	668	517	984	7,4	7,6	7,1
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				102	173	181
Belge Adedi	679	812	997	Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Yatırım (Milyon TL)	45.499	77.754	52.017	62	71	102
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	5,7	4,1	3.633	4.078	2.869
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,2	5,7	4,9	7,7	3,1
MALİ / FİNANS				6,2	9,3	3,8
Bütçe Gelir/Gider	4,8	5,1	4,4	Aralık.23	Ocak.24	Şubat.24
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,4	10,5	9,6	4,4	2,7	2,7
BANKACILIK				9,6	10,5	9,7
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	88,4	87,4	84,6	2023-II	2023-III	2023-IV
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,6	5,5	5,3	88,8	84,1	84,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	4,9	5,2	5,3	5,5	5,4	5,3
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				5,2	5,2	5,3
Kurulan Şirket Sayısı	6.654	8.136	7.978	Kasım.23	Aralık.23	Ocak.24
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	670	747	775
Kapanan Şirket Sayısı	976	1.452	1.549	6,4	6,0	7,2
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,3	6,0	111	378	144
MARKA-PATENT SAYISI				4,6	6,4	8,6
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	6.969	9.068	8.125	Ekim.23	Kasım.23	Ocak.24
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,5	6,6	958	1.091	826
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	139	163	112	6,5	7,3	6,5
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,8	4,4	38	41	30
TURİZM				5,4	4,7	7,5
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	636	1.462	1.492	Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,6	3,3	3,0	156	54	57
MOTORLU KARA TAŞITLARI				3,1	2,1	2,3
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,3	Kasım.23	Aralık.23	Ocak.24
				6,2	6,3	6,3

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

X

Instagram

Threads

Facebook

LinkedIn

Youtube

